

בעניין:

ח"כ יאיר לפיד

באמצעות גזית-בקל, עורכי דין
החשמונאים 107, קומה 1, תל אביב
טל' 03-6733331; פקס' 03-6733338

התובע;

- נגד -

אליה ציפורי

באמצעות ד"ר יוסי כהן, משרד עורכי דין
דרך מנחם בגין 144, תל אביב
טל' 03-5168484; פקס' 03-5166066

הנתבע;

כתב תשובה

1. כתב ההגנה מטעם הנתבע חיזק את המסקנה כי מדובר בנתבע אשר האמת אינה נר לרגליו, אך עוד זה מדבר וזה בא; רק בימים האחרונים פסק בית המשפט העליון בעניינו של הנתבע - במסגרת עע"מ 4407/20 אלי ציפורי נ. הממונה על חוק חופש המדע - משרד הפנים, שהוגש על ידיו - כי טענותיו פשוט אינן מתיישבות עם המציאות, כך:

"בין היתר טוען המערער כי בעת קביעת שיעורי העירבון נוקטת מזכירות בית המשפט "בישיטה" פסולה ויש יגידו מושחתת, להפחתת נטל התיקים על בית המשפט העליון והפיכתו ל"בית משפט לעשירים". טענות אלה משוללות כל יסוד וגם אם יש למערער ביקורת כלפי התנהלות המזכירות אין להלום הטחת האשמות שווא לא מבוססות כלפיה... עוד טוען המערער כי בשום מקרה לא נפסקו בערעור הוצאות נגד עותר מעל 10,000 ש"ח. ואולם, טענה זו אין בה ממש (ראו למשל סכומי ההוצאות שנפסקו בעת האחרונה בערעורים הבאים אשר הופנו אף הם כנגד פסקי-דין שניתנו לפי חוק חופש המידע, התשנ"ח-1998, עע"מ 2271/19 הוצאות בסך כולל של 40,000 ש"ח, וועע"מ 4086/19 הוצאות בסך של 20,000 ש"ח; ודוק, בערעורי עתירה מינהלית נפסקים לעתים הוצאות בסכומים משמעותיים ביותר). גם ה"בדיקה" שערך המערער בנוגע לסכומי העירבון שנקבעו על ידי הרשמים של בית משפט זה בעבר בתיקי עע"מ אין בה ממש, ואין זה ברור מדוע בחר המערער לכלול ברשימה 20 תיקים בלבד, וברי אין מדובר ב"מדגם" מייצג."

2. מסתבר אפוא, כי אי אמירת אמת היא אצל הנתבע - שיטה קבועה. וכך גם בעניינו, הנתבע אינו מתנצל, לא חוזר בו - וככלל, לא מבין על מה המהומה הגדולה. לגישתו, זכותו "כעיתונאי דעתן ואמיץ", להגיד את כל שעל ליבו. לא רק זכותו, חובתו (סעיף 16 לכתב ההגנה). בפועל, הנתבע מתחפר עוד ועוד במילים המשמיצות והפוגעניות שכתב, והוא טורח להסביר שהתובע הוא ש"בחר להבין לא נכון" את הפרסום. כל אלה אינם אלא תירוצים מהזן הנמוך ביותר, והם אינם מהווים הגנה מפני תביעת לשון הרע.

3. הטענה העיקרית בה הנתבע נאחז, היא כי התביעה דנא הינה "תביעת השתקה מובהקת" (סעיף 9 לכתב ההגנה). גם בעניין זה מומלץ לנתבע להעמיק חקר. תביעת השתקה היא תביעה המוגשת על-ידי מי שמבקש לצנזר, להפחיד, להשתיק ביקורת. כך, בע"א (ת"א) 15267-09-17 **יגאל סרנה נ' בנימין נתניהו** (פורסם בנבו, 28.1.18)¹, אותו גם מאזכר הנתבע כתמיכה בטענותיו, פסק בית המשפט כי מאפייניה של תביעת השתקה הם תביעה **שלעצם הגשתה** עלול להיות אפקט מצנן על הדיון הציבורי; קיימים בה פערי כוחות בין הצדדים; התביעה בסכום מופרך שאין לו אחיזה בדיון; התביעה מאופיינת בטענות סרק. ולכך יפים הדברים שם:

"אין מחלוקת על כך שהחוק הישראלי אינו מכיר במושג "תביעת השתקה". חוק איסור לשון הרע אינו מונע הגשת תביעה, אשר יכולה להיכנס ליסודות של "תביעת השתקה" על פי אותו מאמר... גם אם אלך לשיטת ב"כ המערער ולפיה ניתן לדחות תביעות שיכולות להיכנס להגדרת "תביעות השתקה" למרות שהחוק אינו קובע זאת, אזי בענייננו, אין מדובר בתביעת השתקה. התביעה הוגשה לא בגין הבעת ביקורת או הבעת דעה אלא בעניין פרסום עובדתי – "מעשה שהיה". התביעה הוגשה בסכום מידיתי – מקסימום הסכום הסטטוטורי לפיצוי ללא הוכחת נזק על פי חוק איסור לשון הרע. לא הייתה מחלוקת עובדתית על כך שלפני הפרסומים נשוא התביעה וגם אחריהם המשיך המערער להביע את דעתו על המשיבים ולא הוגשו תביעות נגדו בעניין. לפיכך, התביעה דן בכל מקרה איננה יכולה להיכנס לגדר "תביעת השתקה"."

4. הדברים נכתבו כמו כפפה ליד. ענייננו בתביעת לשון הרע סטנדרטית בדבר פרסום שקרי ומשמץ בפייסבוק, בסכום הפיצוי הסטטוטורי לפיצוי על פי חוק איסור לשון הרע. אף בעבר, כאשר גורמים שונים פרסמו פרסומים פוגעניים, אך חזרו בהם - נמנע ח"כ לפיד מלנהל נגדם הליך. בענייננו, מדובר במצב דברים הפוך. גם לאחר הגשת התביעה פועל הנתבע ברשתות החברתיות - והכל בכדי להשמץ את ח"כ לפיד - אלא שבפרסומים שאינם מהווים, אליבא דידנו, חציית קו אדום - וכאלה היו רבים אף ממועד הגשת התביעה - ח"כ לפיד אינו מבקש לפעול נגד הנתבע, ואינו מבקש למנוע ממנו להביע את דעתו (הזויה ומופרכת ככל שתהיה).

5. טענה נוספת של הנתבע היא כי ח"כ לפיד "לא הבין" את הפרסום, ולנתבע לא הייתה כוונה לקשור בין ח"כ לפיד לבין ארגון החמאס (סעיפים 6, 23 לכתב ההגנה). אלא שהדברים מדברים בעד עצמם. פרסומו של הנתבע נפתח בשאלה רטורית - "האם זה מקרי שטילים מעזה נורו יממה אחרי שסוכם על ממשלת אחדות?", ומסתיים **בקביעה נחרצת** "עכשיו זה ברור שגם חמאס היה שותף מלא למזימות הללו", תוך שכל אלה מיוחסים ל"מזימה" שרקם, בין היתר, ח"כ לפיד. הדברים ברורים.

6. למעשה, גם כ-800 מגיבים הבינו את הדברים **בדיוק** כפי שנכתבו, וכפי שכותבם התכוון שיובנו. שלל "הברכות" לא איחרו לבוא והם התיישרו עם פרסומו של הנתבע. האחד קבע כי "אני תמיד אמרתי שידי לפיד מגואלות בדם", השנייה מספרת כי "הייתי בשיחת זום עם המשפחה, ראיתי את ההתראות וישר אמרתי לכולם, זו הוראה של המשותפת ולפיד. אין הסבר אחר." ואחר פוסק "לפיד והמשותפת **דאגו לצבע אדום**".

תגובות נבחרות לפרסומו של הנתבע מצ"ב כנספת א'.

¹ אושר בבית המשפט העליון ברע"א 1688/18 **יגאל סרנה נ' בנימין נתניהו** (פורסם בנבו, 15.4.18).

7. הנה כי כן, גם טענת "אי הבנה", כפי שהיו הטענות שהועלו בבית המשפט העליון על-ידי הנתבע, "משוללת כל יסוד". במצב דברים זה - כאשר יש לפנינו פרסום, הפרסום אינו אמת (אפילו לשיטת הנתבע היום), הכוונה של הפרסום - ברורה; **לא יכול להיות ספק כי מדובר בפרסום שמהווה לשון הרע, בהתאם להוראות סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, תשכ"ה-1965.**

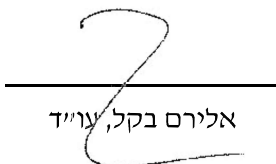
8. עוד טוען הנתבע, כי הפרסום מהווה הבעת דעה לגיטימית (סעיפים 35 - 37 לכתב ההגנה), תוך שהוא מצטט מפסיקתו המיוסדת של בית המשפט העליון, ולפיה פרסום ייחשב כדעה לגיטימית אם **יגולו בה העובדות עליהן מתבססת הדעה, תוך הפרדה ברורה בין העובדות למסקנות.** כל אלה, כמובן, לא נעשו בפרסומו של הנתבע. ראשית, לגישתו של הנתבע, כל הנתונים המובאים בפרסום - עובדה הם (סעיף 25 לכתב ההגנה), וממילא ברור כי אם הנתבע עצמו אינו מסוגל לערוך הבחנה בין עובדה לבין דעה, קוראיו בוודאי אינם מסוגלים. יתרה מכך, אף אם היתה נעשית הפרדה שכזו, כפי שפסק בית המשפט העליון (דנ"א 2121/12 פלוני נ' ד"ר אילנה דיין אורבך; פס"ד של כב' השופט דנציגר): "ככל שיפחת משקלן ואמינותן של העובדות העומדות בבסיס הפרסום, כך תפחת הסובלנות כלפי אי עריכת הבחנה של ממש בין העובדות שבפרסום לבין דעותיו של המפרסם."

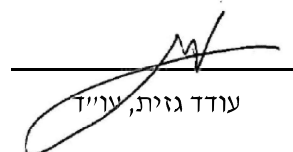
למעלה מהדרוש יצוין, כי גם ההגנה על "הבעת דעה" תלויה בכך שהפרסום נעשה **בתום לב.** אשר על כן, אין צורך להאריך שלא לצורך, משום שברור מהפרסום, וברור עוד יותר מכתב ההגנה, כי הפרסום **לא** נעשה בתום לב, כי אם בכוונה לפגוע. הדברים נכונים ביתר שאת בעבור אדם המציג עצמו כ"עיתונאי חוקר מזה 36 שנה", אשר דבריו נתפסים על ידי הבריות כאמינים, מבוססים.

9. אלא שהנתבע אינו מסתפק בזאת והוא טוען לכל הגנה אפשרית הקיימת בחוק, בכדי להצדיק את הפרתו. ראשית, טוען הנתבע להגנת "אמת בפרסום", שכן, לטענתו, הניסיון להקים ממשלת מיעוט, וכן היותם של חלק מחברי הכנסת הערבים תומכי טרור - אמת הם (סעיף 39 לכתב ההגנה). מבלי להתעמק בדברי הלהג של הנתבע - די בתביעה דנא בכך שהנתבע פרסם, בכוונת מכוון, שקר גס ופוגעני, כי ח"כ לפיד שותף למזימה עם ארגון החמאס. הנתבע לא התיימר להצביע על בדל ראיה להוכחת טענתו, אלא חמק מהתייחסות אליה. משכך, לא עומדת לנתבע הגנת "אמת בפרסום".

10. הנתבע טוען כי קיימת לו הגנת תום הלב, מכוח הגנה על עניין אישי כשר של הנתבע. אותו "עניין אישי" לא הובהר, וממילא - ופרט למאפייני האישיות של הנתבע - אין עניין אישי כלשהו עליו מגן הפרסום האמור. זאת, כאמור, כאשר תוכן הפרסום ונסיבות הפרסום מלמדים על חוסר תום לב. פועל יוצא, לא רק שהטענה להיפוך נטל הראיה מכוח סעיף 16(א) לחוק איסור לשון הרע אינה יכולה להתקיים - אלא שהנטל מוטל במלואו על הנתבע, שכן הפרסום לא היה אמת והנתבע לא נקט בשום אמצעי בכדי להיווכח האם אמת הוא (סעיף 16(ב)(3) לחוק איסור לשון הרע).

11. לאור כל האמור לעיל, ובכתב התביעה, מתבקש בית המשפט הנכבד לקבל את התביעה ולהשית על הנתבע את מלוא הוצאותיה, לרבות שכר טרחת עורכי-דין, בצירוף מע"מ כדין.

אלירם בקל, עו"ד

עודד גזית, עו"ד